

BLOED IS LEVEN

Charlotte werd tijdens haar zwangerschap getroffen door een zeldzame ziekte van het beenmerg, met extreme vermoeidheid tot gevolg. Transfusies met donorbloed brachten haar vechtlust terug. →

*“
ZONDER
DONOR-
BLOED
WAS IK
ER NIET
MEER
”*

Voor **Charlotte Jagersma** (26) begon die werkdag in augustus 2017 als alle andere. Als dagbestedingscoach voor een zorginstelling in Harderwijk stelt ze zorgarrangementen samen voor ouderen. Ze was zwanger van haar derde kind en had nog zes weken te gaan tot haar uitgerekende datum. De zwangerschap verliep naar wens, al was ze wel steeds vaker moe. De laatste keer dat ze met haar zoontje Timo was gaan zwemmen, kon ze op de terugweg amper lopen en had ze zichzelf naar huis gesleept. Haar hemoglobine (Hb) – een eiwit in de rode bloedcellen dat zorgt voor het zuurstoftransport naar alle organen in het lichaam – bleek eerder al eens aan de lage kant. “Maar in het ziekenhuis hadden ze me gerustgesteld,” vertelt ze meer dan een jaar later. “Een laag Hb komt vaker voor als je zwanger bent.” Maar die ochtend achter de computer op haar werk ging het mis. “Ik voelde me opeens helemaal niet lekker,” herinnert ze zich. “‘Je ziet heel bleek’, zeiden mijn collega’s geschrokken. Ik ben meteen naar de verloskundige gereden, en die constateerde dat mijn Hb maar 4.2 was. Dat verklaart mijn vermoeidheid, dacht ik opgelucht.” Waar Charlotte niet op rekende, was een wekenlange zoektocht naar de reden van het lage Hb. Een periode vol angst en onzekerheid.

Charlotte vertelt in de woonkamer van haar tussenwoning in Harderwijk over het turbulente jaar dat achter haar ligt. Op een van de bijzettafeltjes slingert Duplo en voor de ramen hangt een vrolijke vlaggetjesslinger, nog van de derde verjaardag van Timo een paar dagen eerder. Hij is nu op het kinderdagverblijf, samen met zijn kleine broertje Matthias. Hun oudere zusje, Noëlle, zit op school en vader Thomas is aan het werk als machinaal houtbewerker.

ZELDZAME ZIEKTE

Na het bezoek aan de verloskundige volgde een onderzoek door de gynaecoloog. Charlotte: “Zij dacht aan foliumzuurtekort. Ik zou gebeld worden over de uitslag van het bloedonderzoek. Dat telefoontje liet maar op zich wachten en ik was verschrikkelijk bang, vooral voor mijn kinderen. Ik had op internet gelezen over leukemie en dacht: straks hebben ze geen moeder meer.” De oorzaak van het lage Hb-gehalte was een tekort aan vitamine B12, zo luidde de diagnose. Charlotte kreeg B12-injecties en probeerde positief te blijven, maar vertrouwde het toch maar half. “Ergens dacht ik: het klopt gewoon niet.” Een telefoontje van het ziekenhuis bevestigde haar voorgevoel. Ze moest terugkomen voor een uitgebreid onderzoek, waaronder een echo van de milt en de lever en een punctie van haar borstbeen voor beenmergonderzoek.

“Ik was nog steeds heel moe, hoogzwanger en wist niet hoe ik moest zorgen voor mijn twee kinderen. Het liefst wilde ik opgenomen worden, zodat ik tenminste kon slapen. Ik belandde echt in een depressie.” Uiteindelijk bleek dat Charlottes beenmerg niet in orde was. Ze leed aan aplastische anemie, een zeldzame ziekte waarbij het beenmerg te weinig rode bloedcellen, witte bloedcellen en bloedplaatjes aanmaakt. In haar geval waren de witte bloedcellen wel op peil.

“
**IK DACHT:
WE HEBBEN TWEE
KINDEREN. WE VECHTEN
VOOR DE DERDE!**
”

WEER KLEUR

Intussen had ze al bloedtransfusies gekregen om het Hb-gehalte te verhogen. “Ik lag een dag in het ziekenhuis terwijl het donorbloed langzaam mijn lichaam instroomde. Ik merkte meteen dat het me goed deed. Mensen om mij heen zeiden ook: ‘Hé, je krijgt weer kleur in je gezicht!’ Het was wel symptoombestrijding, maar met de vermoeidheid verdween ook het gedeprimeerde gevoel. Ik dacht: ik heb twee kinderen, we gaan voor de derde! De vechtlust was terug!”

Onder begeleiding van specialisten van het Utrechts Medisch Centrum en het Wilhelmina Kinderziekenhuis werd ze voorbereid op de bevalling, die met 37 weken werd ingeleid. Matthias kwam gezond ter wereld, en Charlotte hoopte dat met het

einde van de zwangerschap haar bloedwaardes weer normaal zouden worden. Dat leek eerst het geval, maar vier maanden na de bevalling was de extreme vermoeidheid terug. Een nieuwe bloedtransfusie volgde. Toen ze twee maanden later opnieuw instortte, besloten de artsen een kuur te starten met medicijnen die de aanmaak van bloedplaatjes en rode bloedcellen stimuleren. Afgelopen voorjaar was nog een bloedtransfusie nodig. “Toen zeiden ze: ‘Misschien is dit wel je laatste!’” Daar geloofde ik niks van, maar mijn Hb-waarde schommelt nu rond de 7.0 en is stabiel, dus wie weet. →

← *BLOED- DONOR- SCHAP*

Charlotte schat dat ze in totaal zo'n dertig tot veertig transfusies kreeg, naast rode bloedcellen ook bloedplaatjes. "Zonder donorbloed was ik er niet meer, dat is zeker. Als er geen zuurstof in het lichaam zit, kun je niet functioneren. Zo simpel is dat. Bij elk zakje was ik echt dankbaar dat er iemand was die dat voor mij had gegeven."

Zelf was ze, net als haar moeder, ook bloeddonor. Omdat ze donorbloed heeft ontvangen, kan ze zelf voortaan geen donor meer zijn. "Helaas," constateert ze spijtig. "Het is niet anders. Met de kleine Matthias gaat het gelukkig hartstikke goed." Haar ogen vullen zich met tranen. "Het is zo'n leuk mannetje. Een klein wonder."

Aplastische anemie: wat is dat?

Charlotte Jagersma heeft aplastische anemie, een zeldzame ziekte van het beenmerg. In Charlottes geval maakte het beenmerg te weinig rode bloedcellen en bloedplaatjes aan. Die laatste spelen een rol bij de bloedstolling. De rode bloedcellen leven bovendien maar kort.

De ziekte kan op elke leeftijd voorkomen en de oorzaak is meestal onbekend.

Bloedtransfusies en medicijnen kunnen complicaties voorkomen of de symptomen verlichten.

Echte genezing kan alleen met een stamceltransplantatie, maar we houden de bloedwaardes – indien mogelijk – liever op orde met geneesmiddelen.

Spreekwoorden

Patatten- bloed hebben

Heb je iets verkeerd gegeten? Voel je je niet lekker? Misschien krijg je dan wel te horen dat je 'patattenbloed' of 'aardappelenbloed' hebt. Daarmee wordt bedoeld dat je er bleek en ziekjes uitziet.